

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Протокол № 1 від 31.08 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
№55-ОД від 01.09 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та виявлення
академічного плагіату
у Відокремленому структурному підрозділі
«Охтирський фаховий коледж
Сумського національного аграрного
університету»

Охтирка

I Загальні положення

1.1 Положення щодо виявлення та запобігання академічного плагіату в Відокремленому структурному підрозділі “Охтирський фаховий коледж СНАУ” (далі Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі “Охтирський фаховий коледж СНАУ”, Статуту Відокремленого структурного підрозділу “Охтирський фаховий коледж СНАУ” (далі Коледж) та інших нормативно-правових документів.

1.2 Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Коледжі, застосовується в частині, що не суперечить нормативним документам закладу освіти та чинному законодавству України.

1.3 Метою Положення є:

- запобігання та виявлення академічного плагіату в академічних текстах за авторства працівників та здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу;
- розвитку навичок пошуку необхідної інформації та коректної роботи з джерелами інформації;
- сприяння дотриманню поваги до інтелектуальних надбань;
- активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.4. Об'єктами виявлення академічного плагіату є результати діяльності учасників освітнього процесу - здобувачів фахової передвищої освіти.

-

II Визначення термінів

У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1 Автор – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2.2 Здобувачі фахової передвищої освіти - студенти, слухачі, інші особи, які здобувають освіту в закладі фахової передвищої освіти за будь-яким видом та формою освіти з метою здобуття освітньо-професійного ступеня і кваліфікації.

2.3 Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законодавством правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (ст. 42 Закону України «Про освіту»).

2.4 Науково-технічна інформація – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної,

виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді (ст. 1 Закону України «Про науково-технічну інформацію»).

2.5 Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2.6 Плагіат академічний – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ст. 42 Закону України «Про освіту»).

2.7 Твір – результат наукової чи навчально-методичної діяльності автора (співавторів) поданий у Коледжі на паперових носіях або в електронному вигляді, оприлюднений у мережі Інтернет чи на офіційних ресурсах ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ» у формі монографії, підручника, навчального посібника, статті, тез, препринта, кваліфікаційної роботи, курсової роботи чи проекту, реферату, есе, контрольної роботи, тощо.

2.8 Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2.9 Система виявлення збігів/ідентичності/схожості (далі – Система) – це програмно-апаратний комплекс для порівняльного аналізу текстових документів на предмет наявності збігів/ідентичності/схожості порівняно із текстами, що розміщені в інтернеті, репозитаріях, базах даних та ін.

2.10 Звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі/творі/роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично системою виявлення збігів/ідентичності/схожості на основі порівняння авторського тексту із базами внутрішньої бібліотеки системи, базою академічних текстів Коледжу, відкритими інтернет-джерелами.

2.11 Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2.12 Показник оригінальності твору – кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору.

2.13 Дипломний проєкт — кваліфікаційна робота, призначена для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь та знань розв'язувати типові завдання діяльності, згідно освітньо-професійної програми .

2.14 Різновиди академічного плагіату:

2.14.1 Видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування; копіювання значної частини

чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування.

2.14.2 Представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування.

2.14.3 Внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування.

2.14.4 Парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту. Сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

2.14.5 Компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

III Заходи щодо запобігання академічного плагіату

3.1 Запобігання академічному плагіату в освітньому середовищі Коледжу здійснюється шляхом проведення комплексу заходів, які полягають у наступному:

– інформування здобувачів фахової передвищої освіти про необхідність дотримання: Положення про академічну доброчесність у Коледжі, усіх норм академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням правил цитування і посилання, які зазначені в нормативних документах та інших положеннях закладу освіти;

– запровадження в рамках дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» занять із вивчення вимог до написання письмових робіт та акцентування на принципах самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань;

– формування викладачами завдань в межах освітнього процесу з використанням інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів фахової передвищої освіти до їх виконання;

– організація заходів з популяризації основ інформаційної культури та академічної доброчесності;

– створення та розповсюдження рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела;

– перевірка академічних текстів на наявність ознак плагіату;

– оприлюднення цього Положення через офіційний веб-сайт Коледжу.

3.2. Завідувачі відділень, голови циклових комісій доводять зміст цього Положення до відома викладачів та здобувачів фахової передвищої освіти, контролюють та попереджують факти академічного плагіату.

Студенти всіх форм навчання, несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до Положення.

IV Перелік робіт та порядок перевірки на академічний плагіат

4.1 Перевірці на академічний плагіат підлягають:

– кваліфікаційні роботи здобувачів фахової передвищої освіти;

Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють Відповідальні особи, призначені наказом директора Коледжу.

4.2 З метою підвищення якості освітнього процесу рекомендується перевіряти інші письмові студентські роботи (курсіві роботи/проєкти).

4.3 Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні циклової комісії (відділення). Роботи що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у представлених форматах: формат – *.pdf, *.docx *. Перевірка академічних текстів на плагіат з використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com здійснюється згідно з Порядком проведення перевірки академічних текстів на наявність запозичень з інших документів (дивись Додаток 1)

4.4 Не підлягають перевірці на академічний плагіат розділи кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту):

4.4.1 Спеціальність 192 Будівництво та цивільна інженерія:

- Завдання
- Зміст
- 3 Автоматизація систем газопостачання
- 6 Економічний розділ
- 7 Охорона праці

4.4.2 Спеціальність 208 Агроінженерія:

- Завдання
- Зміст
- Вступ
- Економіка
- Охорона навколишнього середовища
- Організація цивільної оборони
- Охорона праці
- Список використаних джерел

4.5 Критеріями оригінальності творів служать показники рівня оригінальності академічних текстів на наявність запозичень з інших документів у відсотках, отриманих за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат (дивись Додаток 4).

4.6 Виявлені у академічному тексті запозичення вважаються правомірними, якщо вони є: усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань; власними назвами – індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі; бібліографічними посиланнями на джерела; належним чином оформленими цитуванням або самоцитуванням.

4.7 При прийнятті остаточного рішення щодо оприлюднення роботи (захисту) враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність плагіату текстових запозичень (галузь знань, спеціальність), її унікальність.

V Відповідальність за академічний плагіат

5.1 Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів фахової передвищої освіти є підставою для недопущення до захисту та відправлення матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанта завдання.

5.2 Студенти всіх форм навчання несуть відповідальність за подання кваліфікаційної роботи для перевірки Системою «антиплагіат», у порядку, визначеному даним Положенням.

5.3 Керівник кваліфікаційної роботи несе відповідальність за перевірку роботи студента у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до захисту.

5.4 Виявлення факту плагіату (копії) у роботах можливе на етапі їх розміщення у репозиторії коледжу.

5.5 У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в кваліфікаційній роботі студента, керівник попереджає про це автора (студента) та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою завідувача відділення, на якому навчається студент.

5.6 За порушення академічної доброчесності автор може бути притягнений до відповідальності згідно чинного законодавства.

VI Порядок подання апеляції та її розгляд

6.1 У випадку незгоди з висновком щодо виявлення факту плагіату у роботі автор має право у п'ятиденний термін із моменту винесення рішення Групою доброчесності подати письмову апеляційну заяву на ім'я завідувача відповідного відділення.

6.2 Для розгляду апеляційної заяви студента за розпорядженням директора або заступника директора з навчально-виховної роботи Коледжу на відділенні створюється апеляційна комісія з повноваженнями на один навчальний рік із числа викладачів відділення у складі: голова комісії, члени комісії, секретар. Загальний склад апеляційної комісії – не більше 5 осіб. Персональний склад членів апеляційної комісії відділення формується з найдосвідченіших та авторитетних викладачів відділення, які є фахівцями вищої категорії. Головою апеляційної комісії призначається заступник директора з навчально-виховної роботи.

6.3 Про дату та час проведення засідання заявника попереджують у письмовій формі щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядаються за його відсутності. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів з розривом у декілька робочих днів.

6.4 Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

6.5 За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи: «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

6.6 Якщо заявник не погоджується з висновками апеляційної комісії, то він може вирішити спірне питання в судовому порядку.

6.7 Висновки апеляційної комісії зберігаються упродовж п'яти років у творах студентів – на відповідному відділенні.

6.8 У випадку відсутності апеляційної заяви, апеляційна комісія може бути створена і розглядати питання в межах своєї компетенції на підставі ініціативи директора, заступника директора з навчально-виховної роботи, завідувача відділення, голови циклової комісії, або органу студентського самоврядування.

VII Заключні положення

7.1. Дане Положення, зміни та доповнення до цього Положення схвалюються педагогічною радою Коледжу.

7.2. Після схвалення педагогічною радою закладу освіти Положення затверджується і вводиться в дію наказом директора Коледжу.

7.3. Відповідальність та контроль за виконанням Положення покладається на посадових осіб Коледжу відповідно до їх функціональних обов'язків.

7.4. Положення створено на основі існуючих вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок і рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Порядок проведення перевірки академічних текстів на наявність запозичень з інших документів

1. Програмно-технічні засоби перевірки на академічний плагіат є допоміжним засобом перевірки академічних текстів на предмет виявлення фактів та обсягу неправомірних у них запозичень.

2. Завданням антиплагіатної інтернет-системи є визначення ступеня подібності академічного тексту до текстів документів, що містяться в базах даних та в Інтернеті.

3. Роботи, для яких виявлено значний відсоток подібності, не можуть бути кваліфіковані як такі, що містять плагіат. Остаточне рішення щодо наявності або законності запозичень, знайдених антиплагіатною інтернет-системою, приймає Група академічної доброчесності відповідно до цього Порядку. Склад Групи академічної доброчесності (далі Група доброчесності) затверджується наказом директора коледжу.

4. Цей Порядок визначає процедуру проведення перевірки академічних текстів здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з використанням антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com на наявність запозичень із текстів, які присутні в базах програми, базах інших закладів освіти та мережі Інтернет.

5. Контактною особою між Коледжем та інтернет-системою Strikeplagiarism.com з усіх технічних питань функціонування антиплагіатної програми і координатором роботи з перевірки академічних текстів є Адміністратор.

6. Порядок перевірки кваліфікаційних робіт.

6.1. Студент, який захищає кваліфікаційну роботу (курсову роботу /проект), на протязі 10 днів до дати початку захисту повинен подати Відповідальній особі - завідувачу відділення текст курсової, кваліфікаційної роботи (проекту) у електронному варіанті у форматі: *.pdf, *.docx, * *.doc .

6.2 Відповідальна особа розміщує надану для аналізу електронну версію роботи на сайті антиплагіатної інтернетсистеми Strikeplagiarism.com. Протягом 2 днів (максимальний термін, відведений для перевірки) відбувається перевірка роботи системою «антиплагіат».

6.3 За результатами перевірки роботи антиплагіатною інтернет-системою Strikeplagiarism.com Відповідальна особа отримує Звіт подібності, що містить інформацію, яка вказує на ймовірність неправомірних запозичень з інших джерел та інші характеристики, а саме:

- Коефіцієнт подібності № 1 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше п'ять слів (перевищення встановленого значення Коефіцієнту подібності №1 не є ознакою наявності неправомірних запозичень, але вказує на необхідність додаткової перевірки тексту роботи (проекту)).

- Коефіцієнт подібності №2 – це значення (у відсотках), що визначає рівень запозичень, знайдених у певних джерелах (базах даних та Інтернеті), які складаються з фрагментів тексту, що містять щонайменше 25 слів. (перевищення

встановленого значення Коефіцієнту подібності №2 не є ознакою наявності неправомірних запозичень.

- Вірогідність прихованого запозичення – це повідомлення, що вказує на наявність у тексті знаків одного алфавіту, замінені схожими знаками іншого алфавіту, мікропробілів, білих знаків.

6.4 Рекомендовані показники оригінальності кваліфікаційних робіт наведені у додатку (дивись додаток 4).

6.5 Звіт подібності Відповідальна особа надає Групі академічної доброчесності, керівнику дипломного проєкту.

6.6 При отриманні позитивного висновку про відсутність неправомірних запозичень у роботі, Група доброчесності приймає рішення щодо допуску до захисту студентів, готує протокол допуску до захисту ДП студентів, роботи яких мають допустимі значення прийнятих коефіцієнтів подібності антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com (дивись Додаток 2). Робота (проєкт) вноситься на захист.

6.7 Якщо Група доброчесності прийняла рішення про неможливість допустити кваліфікаційну роботу до захисту (дивись Додаток 3), студент має право протягом трьох робочих днів подати завідувачу відділенню, тобто Відповідальній особі, доопрацьований текст кваліфікаційної роботи. Після належного оформлення проводиться захист роботи (проєкту).

6.8 Після перевірки на плагіат кваліфікаційної роботи студента електронна версія розміщується в репозиторії Коледжу.

6.9 Для формування репозитарію кваліфікаційних робіт (проєктів) – наказом директора по Коледжу призначається Адміністратор по роботі з репозитарієм захищених робіт (проєктів) студентів.

6.10 Завідувач відділення в термін до 2 тижнів після засідання Екзаменаційної комісії, збирає на локальних носіях електронні файли кваліфікаційних робіт студентів, які пройшли процедуру захисту та передає їх Адміністратору репозитарію.

6.11 Для формування внутрішньої бази документів Коледжу, з якою зіставляються кваліфікаційні роботи (проєкти) студентів, Адміністратор репозитарію в термін до 1 місяця після засідань Екзаменаційної комісії:

- формує локальне сховище документів Коледжу;
- налаштовує технічні параметри індексування локального сховища документів Інтернет-сервісами.

Відокремлений структурний підрозділ «Охтирський фаховий коледж
Сумського національного аграрного університету»

ПРОТОКОЛ
засідання групи сприяння академічній доброчесності

«__»_____ 202_ р.

м. Охтирка

Присутні: члени групи сприяння
академічній
доброчесності (в повному складі)

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про допуск до захисту ДП студентів, роботи яких мають допустимі значення прийнятих коефіцієнтів подібності антиплагіатної інтернет-системи Strikeplagiarism.com.

СЛУХАЛИ:

ВИСТУПИЛИ:

Результати перевірки на академічний плагіат

Ідентифікаційний код документа	Автор	КПІ	Дата звіту

УХВАЛИЛИ:

Голова комісії

Секретар комісії

заступник директора з НВР

методист коледжу

ВИСНОВОК

щодо можливості проведення захисту кваліфікаційної роботи

_____ (назва роботи, проєкту)

студента _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

Керівник роботи (проєкту) _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

Підтверджуємо ознайомлення зі Звітом подібності кваліфікаційної роботи інтернет-системи Strikeplagiarism.com. щодо перевірки кваліфікаційної роботи.

Після аналізу Звіту подібності та тексту роботи (проєкту) зроблено такий висновок:

Запозичення, виявлені в роботі (проєкті), є правомірними, робота (проєкт) може бути допущеною до захисту.

Виявлені запозичення свідчать про наявність великої кількості неправомірних запозичень. Робота (проєкт) не допускається до захисту

Робота (проєкт) містить навмисні текстові спотворення або інші спроби укриття запозичень. Робота (проєкт) не допускається до захисту.

Голова Групи академічної доброчесності _____

(Підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище)

Члени Групи доброчесності _____

(Підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище)

(Підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище)

(Підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище)

**Критерії оригінальності
академічних текстів на наявність запозичень з інших документів**

Рівень оригінальності	Для кваліфікаційної роботи
робота з малим ступенем запозичень («оригінальна робота»)	<u>коефіцієнт подібності №1</u> становить до 60%
робота з задовільним ступенем запозичень («задовільно оригінальна робота»)	<u>коефіцієнт подібності №1</u> становить від 61% до 79%
робота із великим ступенем запозичень («умовно оригінальна робота»)	<u>коефіцієнт подібності №1</u> становить 80% і більше